

QUO PRIMUM

Bulla sv. Pia V.

*O celebrování mše svaté podle
tridentského misálu*

QUO PRIMUM

Bulla sv. Pia V. o celebrování mše svaté podle tridentského misálu

Pius, biskup, služebník sluhů Božích, na věčnou paměť:

Jakmile jsme byli uvedeni do čela apoštolského úřadu, napnuli jsme pro něj rádi ducha a naše síly a změřili jsme všechny myšlenky k udržení ryzího církevního ritu. To jsme se snažili učinit za pomoci samého Boha a veškerým vynaloženým úsilím. Když jsme museli mezi jinými dekrety posvátného Tridentského koncilu učinit usnesení o vydání a nápravě posvátných knih katechismu, misálu a breviáře, a když již byl s pomocí Boží vydán katechismus ke vzdělání lidu a breviář upraven ke vzdávání chvály Bohu, aby se misál shodoval s breviářem (protože je velmi nutné, aby byl v Boží církvi jeden způsob uctívání žalmů, jeden ritus sloužení mše), zdá se již nezbytné, abychom co nejdříve uvažovali, co by v tomto směru ještě zbývalo učinit, totiž vydat samotný misál. Proto jsme uznali za vhodné svěřit tento obtížný úkol učeným mužům; ti pak pečlivě všechno srovnali se starými kodexy naší vatikánské knihovny i s jinými odevšad shromážděnými, opravenými a neporušenými kodexy; a taktéž s vážnými spisy starých osvědčených autorů, kteří Nám zanechali památky o posvátné zvyklosti svých obřadů a uvedli v původní stav tentýž misál a ritus podle dávné normy svatých Otců. Aby z toho záměru a započaté práce sklízeli ovoce všichni, přikázali jsme po zralé úvaze v Římě vytisknout misál a vytištěný vydat; totiž proto, aby kněží věděli, jakých modliteb mají užívat, jaké mají napříště zachovávat rity a jaké ceremonie při sloužení mši, aby to pak bylo odkázáno svatou církví římskou, matkou a učitelkou všech ostatních místních církví, všichni si všude oblíbili a zachovávali, ano napříště po budoucí věčné časy ve všech kostelech patriarchálních provincií křesťanského světa, v kostelech katedrálních, kolegiálních i farních, světských i klášterních jakéhokoliv řádu, jak mužských tak ženských, též řádů rytířských, v kostelech nebo kaplích bez správy, v nichž řádová zpívaná mše s chórem nebo tichá se má obyčejně sloužit, nebo musí se sloužit podle ritu římské církve, jinak se zpívá nebo čte podle formuláře námi vydaného misálu, byť by tyto kostely byly jakýmkoliv způsobem vyňaty, omilostněny Apoštolskou stolicí, zvykem, privilegiem, také přísahou, apoštolským stvrzením, nebo obdařeny jakýmkoli jiným fakultami; ledaže by od samého začátku zřízení byla (mše) schválena Apoštolskou stolicí buď samotným zřízením nebo zvykem, který by byl v týchž kostelech zachováván nepřetržitě alespoň dvě stě let. Těm nijak neodnímáme ani zmíněné ustanovení, ani zvyk sloužení mše. Kdyby se jim více zamlouval tento misál, a něž jsme se starali, aby byl vydán, svolujeme, aby se souhlasem biskupa, preláta a celé kapituly, aniž by jim v tom kdo bránil, podle něho mohli sloužit mše. Všem pak ostatním zmíněným kostelům odnímáme užívání těch misálů a stanovíme a nařizujeme tímto navždy platným ustanovením, aby pod trestem naší nevole úplně a zcela byly odloženy misály a k tomu misálu námi nedávno vydaného nesmělo být nikdy nic přidáno, ubráno, tím spíše měněno. Nařizujeme, a to přísně všem i jednotlivým patriarchům řečených kostelů, administrátorům a osobám honosícím se jakoukoli církevní hodností, byť by to byli kardinálové svaté církve římské nebo jakéhokoliv stupně a předního místa, nařizujeme jim mocí svaté poslušnosti, aby se napříště zcela vzdali

všech ostatních způsobů a ritu podle jiných misálů jakkoli starobylých, které se dosud obvykle zachovávaly, a zcela je odložili a zpívali i četli podle ritu a způsobu a normy, která se tímto misálem nyní podává a nechť také při sloužení mše se neodvažují přidávat nebo předčítat jiné ceremonie nebo modlitby, než jak je obsahuje tento náš misál. A tak, aby mohli a směli tohoto misálu svobodně a právem užívat při zpívané nebo čtené mši v kterémkoliv kostele a bez výčitek svědomí, bez hrozeb nějakými tresty, odsuzováním a zákazy, svou apoštolskou mocí a to navždy povolujeme. Ani vysocí hodnostáři, administrátoři, kanovníci, kaplani a jiní kněží světší nebo jakéhokoliv řádu jakýmkoliv jménem nazývaní, nemohou být vázáni sloužit mši jinak, než jak je námi stanoveno.

A nikdy nemohu být kýmkoliv donuceni nebo dohnáni ke změně tohoto misálu, ani přítomná listina nemůže být nikdy odvolána nebo zmírněna, nýbrž zároveň ustanovujeme a prohlašujeme, aby ve své síle byla vždy trvalá a platná.

Tomu nejsou na překážku předpoklady, ustanovení a apoštolská nařízení, ani obecná nebo zvláštní ustanovení vydaná na provinciálních a synodálních shromážděních, ani zvyklost řečených kostelů utužená od nepaměti dlouhotrvajícím ustanovením, ne však starším než dvě stě let, ani jakákoliv opačná ustanovení a zvyklosti.

Chceme však a s touž autoritou rozhodujeme, aby po vydání této konstituce a misálu kněží, kteří jsou v římské kurii, byli vázáni zpívat a číst podle něho mši za jeden měsíc, kteří sídlí až po hory po třech měsících, kteří za horami, po šesti měsících, nebo jakmile jim bude tento misál předložen na prodej.

Aby zůstal všude ve světě neporušen a uchráněn, bez písařských chyb a omylů, všem tiskařům (vydavatelům), kteří jsou na našem území a na území Svaté římské církve, které nám přímo nebo nepřímo podléhá s tím, že ipso facto ztratí knihy a musí zaplatit sto zlatých dukátů Apoštolské komoře; ostatním však, kteří sídlí v kterékoli části světa, pod trestem exkomunikace latae sententiae a jinými tresty podle našeho rozhodnutí apoštolskou autoritou a zněním této listiny obdobně zakazujeme, aby se žádným způsobem neodvažovali a netroufali si tisknout, vystavovat na prodej ani přijímat exemplář misálu bez našeho povolení nebo bez zvláštního povolení Apoštolského komisaře, kterého v těch krajinách k tomu ustanovíme, nebude-li tiskař týž tiskař přesvědčen, že komisař srovnal exemplář misálu, z něhož musí tiskař přijmout normu k tisku ostatních misálů, s misálem vytištěným v Římě podle velké imprese a že se exemplář misálu s ním shoduje a v ničem neliší.

Avšak protože by bylo nesnadné dopravit tuto listinu do všech krajů křesťanského světa a seznámit s ní všechny co nejdříve, nařizujeme, aby podle zvyku byla uveřejněna a přibita na dveřích baziliky Knížete apoštolů, Apoštolské kanceláře a na sloupu na poli Flory a aby vytištěné exempláře téže listiny měli všude na světě stejnou zcela nepochybnou hodnověrnost jako listiny podepsané rukou nějakého veřejného notáře a jako listiny opatřené pečeti osoby ustanovené do církevní hodnosti, hodnověrnost, kterou mají předložené listiny, jsou-li ukázány nebo vydány.

Tedy vůbec nikdo z lidí nesmí zrušit tuto stránku našeho povolení, ustanovení, nařízení, rozkazu, koncese, dovolení, prohlášení vůle, rozhodnutí a zadržení (zákazu), ani se jí v nerozvážné opovážlivosti protivit. Jestliže by se však někdo odvážil zkusit to, nechť ví, že ho stihne hněv všemohoucího Boha a jeho apoštolů Petra a Pavla.

Dáno v Římě u sv. Petra roku Vtělení Páně 1570, 14. července, pátého roku našeho pontifikátu.

Caesar Glorierius

H. Cumin

Roku od narození Páně 1570, pátého roku pontifikátu v Kristu nejsvětějšího otce a pána našeho Pia V., z Boží prozřetelnosti papeže, jsme tuto listinu, vyhlášenou 14. července, opsali 19. července uveřejnili a přibili na dveřích baziliky Knížete apoštolů, Apoštolské kanceláře a na sloupu na poli Flory, jak je zvykem, my, Joannes Andreas Rogerius a Filibertus Capius Cursores.

Scipio de Octavianis, magister Cursorum

(Missale Romanum, editio XIX iuxta typicam Vaticana Ratisbone 1936, str. 5-7)